

İBRAHİM DEMİREL

Söyleşi: Mine Manka (TEB)

İbrahim Demirel, dinginliğin ardındaki sevecen, banışık, renkli, duyarlı kişilik... yaşamla uzlaşmış, yaşamı özümsemiş, sanatına gönülden bağlı, saygılı, emektar sanatçı...

Söyleşi yapmaya gitmeden önce yaptığım ufak çaplı araştırmaların özetiymi yukarıdaki satırlar.

İnsanlar karşısına böyle bir portre çıkınca da röportaj öncesi kaygılanmamak, huzursuzluğa kapılmamak mümkün değil. Bütün karmaşık duygularıyla ve hazırladığım sorularla söyleşi yapmak için Galeri Sanat Yapım'a gittiğimde işimin zor olacağını daha atölyeyi görür,görmez anladım. Her köşesini bir sanatçı duyarlılığıyla etkileyici-çekici ve sıcak bir mekana dönüştürmüştü. Böyle bir mekana nasıl bir insan yakışırdı ? Babacan, sevimli, sıcak ve enğin bir bilge gibi duran İbrahim Demirel mekanıyla bire bir örtüşmüştü.

İbrahim Demirel daha beni görür görmez anlamış olmalı ki mekanik bir söyleşi yapmak istemediğini, sohbetten yana olduğunu söyledi. Doğrusu bu tam da benim istediğim şeydi. Rahatlamıştım, bastım teybin düğmesine işte ortaya çıkarlar;

Gizli kalan, deşelenmeyen, görülmeyenleri objektifine yansıttı, karelerini dondurdu ve belgeledi. Belgeledikleriyle insanları duyarlı kıldı.

İbrahim Demirel, 68 kuşağından. 68 kuşağının, o zorlu dönemini ağır sancılıyla yaşayan bir sanatçı. Demirel; "her aydının bulunduğu toplumda bir yeri, görevi ve hizmeti vardır: Her aydında olması gereken bence bu." Ben kırsal kesimden geldim.O geldiğim yörede, fotoğrafımla bulunduğum toplumun sorunlarını, acılarını yansıttım, görüntüledim. Bulduğum toplumun sorunlarını görsel bir malzeme olarak fotoğrafla insanlara ulaştırarak mesajımı verdim" diyor.

Sanatçının ilk çalışmaları siyah-beyaz

fotoğraflardı. Siyah-beyaz filmin çekimden her aşamasına kadar kendi kendini yetiştirdi.Ve halen siyah-beyazın kendisi açısından öneminin çok büyük olduğunu söylüyor. İlk çalışmaları belge niteliği taşıyordu. Fotoğraflarıyla Anadolu'yu, Anadolu insanının özünü, daha doğrusu gerçek öyküsünü belgeledi. "1980 Eylül'ünde darbeden sonra herşey yasaklandı. Yasaklanmayla birlikte mesajlarıma yine devam ettim ama değişik yöntemler kullandım. Kartpostal çalışmasına girdim ve Türkiye'de öncülüğünü yaptım. Çünkü mesajlarım rahatsızlık verdi. O dönemleri zorluklarla yaşadık. Sonra, 1980'den sonra renkli fotoğraf çekmeye başladım." diyor.

Leke, form, kontrast kavramadan ortaya bir sanat eseri koyamayız. Doku ve ritim sanatın alfabesidir. Yani dokuyu, ritmi, biçimi, rengi, kontrastı, lekeyi yaşam biçimi olarak aldım.

Sanat eğitimi almıştım, bunun inceliklerine girmek istedim. Elbette bir sanatta ilk bulduğunuz noktaya kalmıyorsunuz, kendinizi, ufkunuzu genişletiyorsunuz. Yani diyor...fotoğrafın sanat olduğunun farkına varıyorum, sanatsal kaygıyı yaşıyorum, sanat yapmak istiyorum. Bu sefer bu duyguya daha çok ağırlık vermeye başladım. İşte neydi bu çalışmalarım. "Yalnız Ama Özgür", "Islak Aynadan", "Sudaki Yansımalar", "Bolşoy Balesi", "Yunan Adaları" gibi.Bu çalışmalarımdaya soyutluk, devingenlik, simge kullanımı, ritim, renk, biçim, leke, ton, grafik ve doku kaygılarını aradım ve yakaladım.

Demirel, bu kaygıyı yansıtırken, doğayı taklit etmek değil, doğada bulunan şeylere bir yorum

getirmek, yaratıcılık katmak gerekiyor diyor. Doğada herşey var, renk, biçim, leke, desen, herşey mevcut. Ama sanat yapmak, içinizdeki düşünceye bir yorum katmakla mümkün.

Fotoğraf çekmek, evet herkes çekebilir. Hele şimdi herşey o kadar kolay ki, otomatik makinalar

çaktı, otomatik ayarlanıp çekim yapılabilir. Teknoloji karşılığı değilim ama çok da teknolojinin esiri olmak açıkcası istemiyorum. Ben manuel makine kullanırım. Makinanın bana müdahale etmesi değil, benim makinaya hakim olmam lazım. Makina benim istediğimi yapmalı. Ne filtrelerle, ne de değişik teknolojik malzemelerle uğraşyorum. Sanat fotoğrafında, izleyiciyle çektiğiniz fotoğrafı uzlaştırmamalısınız. Çektiğiniz bir çiçek ise, "aa çiçek" dedirtmemelisiniz. Yani, bir yorum katmak gerek.

İbrahim Demirel, fotoğraf sanatında, sanatının gelişiminde etkilendiği ve onlardan kendine bir yol bulduğu sanatçılar olduğunu söylüyor. Ara Güler, Fikret Otyam; o dönemlerde etkilendiği kişilermiş ve ekliyor şimdi biz ve yaptıklarımız insanları etkiliyor. Bu olay kuşaktan kuşağa sürüyor. Şimdi bizim arkamızdan cevher gibi gençler yetişiyor. Çok bilinçli ve bilgililer.

Sanatçı, yaşamının her döneminde eğitimi olmuş ve halen Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-TV bölümü fotoğraf anabilim dalında öğretim üyesi olarak görev yapıyor. Yani o bir hoca. Sanatın öğretme ve hocalık tarafı olmalıdır diyor ve Demirel fotoğrafın teknik yönü için özetle şunları söylüyor. Herşeyden önce, fotoğrafı anlamak için diyaframı ve estantaneyi öğrenmemiz, bunlar arasındaki bağıntıyı iyi yaklamamız, görevlerini iyi bilmemiz gerekli. Ayrıca, en önemli nokta olarak altını çizdiği, fotoğrafın can noktasının ışık olduğunu ve ışık bilgisinin çok iyi öğrenilmesi gerektiğini söylüyor..

Fotoğrafa başlamak isteyenler veya sanatın bu alanıyla uğraşanlar için de Demirel şu tavsiyelerde bulundu; "öncelikle sanata, sanatın her dalına alışmak, tanımak, görmek gerekir. Bu bizim bilgimizi, estetiğe bakış açımızı, güzellikleri içimize sindirmemize neden olur, zenginleşiriz. Sonra en önemlisi gezip, dolaşmak, yeni yerler, kültürler, yeni çevreler, yeni şeyler öğrenmek, keşfetmek, farklı çevreleri gezmek ve yaşamak lazım. Daha sonra fotoğraf camiasının içerisine girmek, zaman zaman o tartışmaların içinde olmak lazım." Demirel, fotoğrafın derinliğine inip, artık ben sanat olarak yapmak istiyorum diyenlere de, siyah beyaz film ile başlamalarını tavsiye ediyor. Siyah beyazın çekiminden, banyosuna, baskısına kadar herşeyini kendilerinin yapmalarını, deneyip, görmelerini ve ikna olmalarını söylüyor ve "Siyah-beyaz fotoğraf çok farklıdır, temeldir, büyük bir zevk ve heyecan verir insana." diye noktıyor sözlerini...

Hoşçakalın.....

İBRAHİM DEMİREL KİMDİR

1941-Malatya Kürecik'te doğdu.

1958-Akçadağ Öğretmen Okulu'na (Köy Enstitüsü) girdi.

1961-İstanbul Çapa Öğretmen Okulu Resim Semineri'ne girdi.

1964-İstanbul Ortaköy Öğretmen Okulu'nda ilk resim sergisini açtı.

1964-1966 Van'ın Gülsümler ve Otluca köylerinde ilkokul öğretmenliği yaptı.

1966-İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okuluna girdi.

1968-Hayat Mecmuası Fotoğraf yarışmasında Birincilik ve 1.Mansiyon.

1969-İstanbul Beyoğlu Sanat Galerisi'nde ilk fotoğraf sergisini açtı.

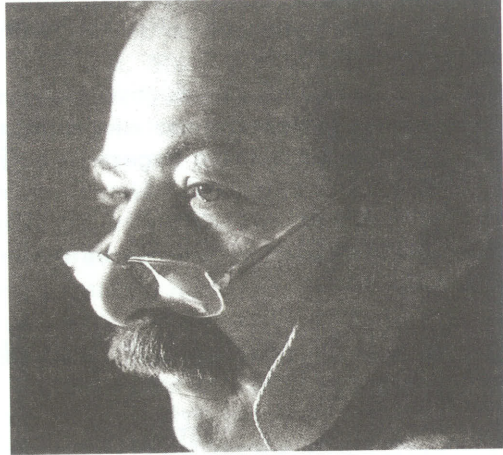
1970-Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'ndan mezun oldu.

1970-1972 İstanbul Reklam Moran'da fotografiker olarak çalıştı.

1974-Ankara Sanat Dergisi Grafik Sanatlar Yarışması Birincilik Ödülü.

1974-Ankara Poyraz Reklam'da fotografiker olarak çalıştı.

1975-Kayseri Erbosan Amblem Yarışması, 1. Ödülü

1975-Umut Poster Fotografik Stüdyosu'nu kurdu.

1978-Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü kadrolu Öğretim Görevlisi olarak grafik ve fotoğraf dersleri verdi.

1979-Antalya Belediyesi Fotoğraf Yarışması, Bronz Madalya

1980-Çin Halk Cumhuriyeti Uluslararası Fotoğraf Yarışması İkincilik Ödülü.

1980-Zagreb Uluslararası Fotoğraf Yarışması Gümüş Madalya

1980-Mimarlar Odası Fotoğraf Yarışması Birincilik Ödülü

1980-A.İ.T.İ.A.(Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi) Basın Yayın Yüksek Okulu (Gazi Üniversitesi) Kadrolu Öğretim Görevlisi olarak fotoğrafı dersleri verdi.

1980-Fotoğrafçılık ders kitabı yayınlandı.

1982-İtalya Uluslararası Fotoğraf Yarışması Altın Madalya

1982-Galeri SANAT/YAPIM Plastik Sanatlar Galeri ve Atelyesi'ni kurdu.

1988-Ankara Sanat Kurumu tarafından "Islak Aynadan" sergisi nedeniyle verilen "Yılın Fotoğraf Sanatçısı" ödülü

1988- "Sanatta Yeterlilik" ünvanını aldı.

1994-Yardımcı Doçent oldu.

1995-Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo-TV Bölümü fotoğraf ana bilim dalında öğretim üyesi olarak görevini sürdürmekte.

25 kişisel sergi, 15 karma sergi, jüri üyelikleri, onlarca onur plaketi, radyo ve TV programları, yüzlerce dia gösterisi ve grafik tasarımının yanısıra fotoğrafa başladığı ilk yıllardaki siyah-beyaz çalışmalarını içeren portfolyoları yayınlandı.